

MILLIY QADRIYATLARNING AHAMIYATI VA ULARNI YOSHLAR ONGIGA SINGDIRISHNING MUHIMLIGI

Karimova Nafisa Baxtiyorovna

Qarshi shahar 28-o'rta ta'lim maktabi o'qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada milliy qadriyatlarning mohiyati, ularning yoshlar ongiga singdirishdagi ahamiyati hamda globallashuv jarayonida milliy qadriyatlarni saqlash muammolari yoritilgan. Milliy qadriyatlarni ta'lim, oila tarbiyasi, zamonaviy texnologiyalar va madaniy tadbirlar orqali yoshlar orasida targ'ib qilish masalalari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, milliy qadriyatlarni rivojlantirish va saqlash bo'yicha amaliy takliflar berilgan. Maqola yosh avlodni milliy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalashga qaratilgan.

Kalit so'zlar

Milliy qadriyatlar, yoshlar tarbiyasi, ma'naviyat, globallashuv, oila qadriyatlari, madaniy meros, ta'lim tizimi, milliy birlik, tarixiy meros, globallashuvning ta'siri.

Kirish

Milliy qadriyatlar har bir xalqning tarixi, madaniyati va an'analarning ajralmas qismi hisoblanadi. Ular millatni birlashtiruvchi, uning o'ziga xosligini saqlovchi ma'naviy asosdir. O'zbekiston xalqi ham boy tarixiy merosga ega bo'lib, bu meros asrlar davomida shakllangan milliy qadriyatlarni o'z ichiga oladi. Bugungi globallashuv davrida bu qadriyatlarni yoshlar ongiga singdirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Milliy qadriyatlarning mohiyati

Milliy qadriyatlar deganda, xalqning ma'naviy-axloqiy tamoyillari, urf-odatlar, an'analari, madaniy yodgorliklari va ma'naviy merosi tushuniladi. Masalan, oila qadriyatlari, hurmat-ehtimol, mehnatsevarlik, insonparvarlik, odob-axloq qoidalari kabi tushunchalar xalqimizning milliy ruhiyatini aks ettiradi. Bu qadriyatlar asrlar davomida shakllangan bo'lib, har bir avlod tomonidan boyitilib kelmoqda.

Milliy qadriyatlarning tarixiy ildizlari

Milliy qadriyatlar xalqimizning uzoq tarixiy jarayonlarida shakllangan. Masalan, Amir Temur davrida ilm-fan, san'at va adabiyot rivojlanib, o'ziga xos qadriyatlar yaratildi. Bunday qadriyatlar nafaqat o'z davrida, balki keyingi avlodlarga ham katta ta'sir

ko'rsatdi. Shuningdek, jadidlar harakati davrida milliy qadriyatlarni targ'ib qilish orqali o'zlikni anglash va milliy uyg'onish jarayoniga katta hissa qo'shildi.

Milliy qadriyatlarni yoshlar ongiga singdirishning ahamiyati

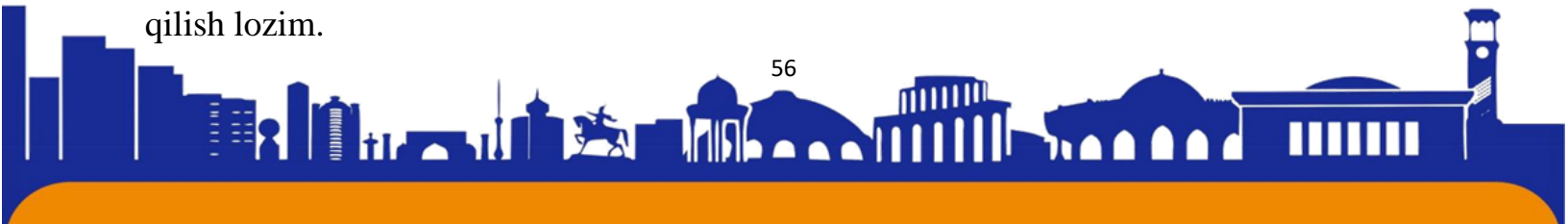
Yoshlar jamiyatning ertangi kelajagini belgilovchi kuchdir. Shu sababli, milliy qadriyatlarni yosh avlodga yetkazish ularning ma'naviy shakllanishi va jamiyatga foydali shaxslar bo'lib yetishishida muhim o'rin tutadi. Agar yoshlar milliy qadriyatlarga e'tiborli bo'lishsa, ular o'zligini anglaydi, yot g'oyalar ta'siriga tushmaydi va o'z xalqining boy madaniy merosini qadrlashni o'rganadi.

Milliy qadriyatlarni yoshlar ongiga singdirish jarayonida quyidagi omillar muhim ahamiyatga ega:

1. **Ta'lim va tarbiya tizimi:** Maktab va oliy ta'lim muassasalarida milliy qadriyatlarni o'rgatishga alohida e'tibor qaratilishi lozim. Dars jarayonlarida tarixiy shaxslar hayoti, xalq og'zaki ijodi namunalarini o'rganish orqali yoshlar o'z milliy ildizlarini anglaydilar.
2. **Oila muhitining roli:** Oila yosh avlodning ilk tarbiya maskanidir. Ota-onalar o'z farzandlariga milliy qadriyatlarni namuna orqali o'rgatishlari lozim. Masalan, ota-onaning kattalarga hurmat ko'rsatishi, an'analarga rioya qilishi bolalarda ushbu qadriyatlarni shakllantiradi.
3. **Zamonaviy texnologiyalar va madaniyat:** Bugungi kunda yoshlar internet va ijtimoiy tarmoqlardan keng foydalanadi. Milliy qadriyatlarni targ'ib qilishda zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, milliy mazmundagi film va videolar yaratish orqali yoshlarning e'tiborini jalb etish mumkin.
4. **Milliy bayramlar va tadbirlar:** Navro'z, Mustaqillik kuni, Konstitutsiya kuni kabi bayramlar yoshlar uchun milliy qadriyatlarni namoyish etish imkoniyatidir. Ushbu tadbirlar orqali milliy urf-odat va an'analar ommalashtiriladi.

Globallashuv va milliy qadriyatlar

Globallashuv jarayonida milliy qadriyatlarga bo'lgan ehtiyoj yanada ortadi. Chunki globallashuv mahalliy madaniyat va qadriyatlarga tahdid solishi mumkin. Shu sababli, yoshlarni globallashuvning ijobiy tomonlarini qabul qilishga o'rgatish bilan birga, milliy qadriyatlarni saqlab qolish va rivojlantirishga o'rgatish muhimdir. Masalan, chet el filmlarini tomosha qilish bilan birga, milliy kinoijodkorlarning asarlarini ham targ'ib qilish lozim.

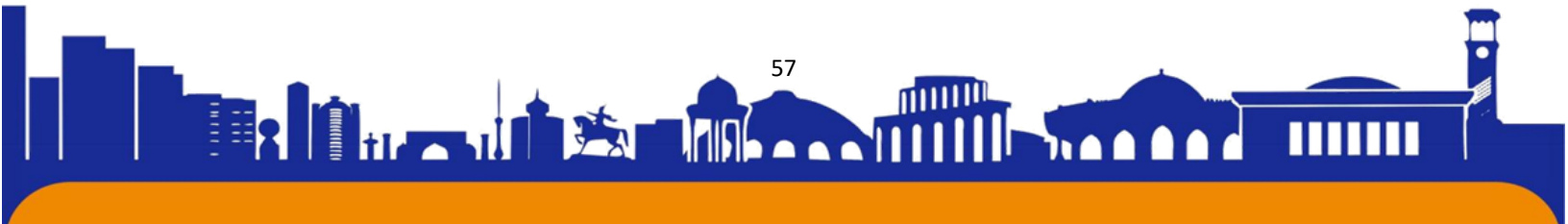

Amaliy takliflar

1. **Maxsus dasturlar va loyihalar:** Milliy qadriyatlarni yoshlar orasida targ'ib qilish maqsadida maxsus dasturlar ishlab chiqish lozim. Bu dasturlar yoshlarni qiziqtiradigan formatlarda, masalan, qiziqarli musobaqalar, viktorinalar yoki ijodiy loyihalar ko'rinishida bo'lishi mumkin.
2. **Madaniy va ma'naviy merosni o'rganish:** Yoshlarni muzeylarga, tarixiy joylarga sayohatlar tashkil qilish orqali ularni milliy madaniyat bilan yaqindan tanishtirish kerak.
3. **Ijtimoiy tarmoqlardagi faoliyat:** Milliy qadriyatlarni targ'ib qiluvchi kontentni internet va ijtimoiy tarmoqlarda keng yoyish, ayniqsa yoshlar uchun jozibador formatlarda taqdim etish lozim.
4. **Rahnamolik dasturlari:** Yosh avlodni to'g'ri yo'naltirish uchun ma'naviy yetakchilar, tarixchilar va yozuvchilar bilan uchrashuvlar tashkil etish maqsadga muvofiqdir.
5. **Milliy qadriyatlarni interaktiv o'rganish:** Ta'lim muassasalarida milliy qadriyatlarni interaktiv metodlar yordamida o'rgatish yoshlarning bu jarayonga qiziqishini oshiradi. Masalan, rolli o'yinlar, teatr sahnalari va debatlar tashkil qilish mumkin.
6. **Hududiy tadbirlar:** Har bir hududda o'ziga xos bo'lgan milliy qadriyatlarni targ'ib qilish orqali madaniy xilma-xillikni namoyon qilish lozim. Masalan, milliy hunarmandchilik va xalq og'zaki ijodi namunalarini yoshlar orasida keng targ'ib qilish.

Xulosa

Milliy qadriyatlar yosh avlod uchun mustahkam ma'naviy asosdir. Ularni yoshlar ongiga singdirish orqali biz kelajakda milliy ruhiyatga ega, o'zligini anglagan va Vatanga sodiq avlodni tarbiyalaymiz. Bu esa jamiyatning barqaror rivojlanishiga, milliy birlikning mustahkamlanishiga xizmat qiladi. Shu bois, har birimiz milliy qadriyatlarni saqlash va ularni yoshlar orasida targ'ib qilish mas'uliyatini his qilishimiz zarur. Milliy qadriyatlarni o'zlashtirish faqat bir avlodga emas, balki jamiyatning barcha qatlamlariga taalluqli bo'lib, bu jarayonda davlat tashkilotlari, nodavlat tashkilotlar va har bir fuqaroning ishtiroki muhim ahamiyatga ega.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Karimov, I. A. (1997). *Yuksak ma'naviyat - yengilmas kuch*. T.: O'zbekiston.
2. Qodirov, M. (2015). *Milliy qadriyatlar va ma'naviy tarbiya*. Toshkent: Ma'naviyat nashriyoti.
3. G'ulomov, Z. (2008). *Oila va milliy tarbiya*. Toshkent: Sharq.
4. Rasulov, A. (2020). "Globalashuv sharoitida milliy qadriyatlarni saqlashning ahamiyati", *Ma'naviyat jurnalining maxsus soni*.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli farmoni, "2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi".
6. Norqulov, T. (2019). *Madaniyat va ma'naviyat: milliy qadriyatlarni asrash*. Toshkent: Fan va texnologiya.
7. Salimov, X. (2021). "Yoshlar tarbiyasida milliy qadriyatlarning o'rni", *Ilmiy-tadqiqot ishlari to'plami*.

